

Pred evropskimi volitvami

Tudi slovenski volivci in volivke iz naše dežele so prihodnjo nedeljo ponovno poklicani k volilnim žaram, da s svojim glasom soodločajo o sestavi novega evropskega parlamenta. Na zadnjih državnozborskih volitvah v nedeljo in ponedeljek je bilo opaziti določeno utrujenost celotnega volilnega zbora, kar je prišlo do izraza tako v nižji volilni udeležbi kot tudi v sorazmerno velikem številu belih glasovnic. Obstaja tako nevarnost, da se ta pojav ponovi tudi prihodnjo nedeljo in se morda celo še zaostri. Za-

ZA EVROPSKI PARLAMENT 10. JUNIA 1979 VOLIMO TAKO:

1

11

Preferenčni glas bomo dali no-
silcu liste dr. Brunu Salvadoriju
(št. 1) in deželnemu sveto-
valcu SSK Dragu Štoki (št. 11).

to se nam zdi povsem umesten poziv, naj se volivci in volivke v nedeljo polnoštevilno udeležijo volitev in naj ne pozabijo, da bodo volišča tokrat odprta le do 22. ure, kar pomeni, da bodo volitve opravili v enem samem dnevu.

V našem listu smo že pisali o velikem pomenu teh volitev, saj gre vendar za izvolitev reprezentančnega organa, ki bo usmerjal oziroma vedno bolj vplival na nadaljnji razvoj političnega, gospodarskega in družbenega življenja v zahodni Evropi in s tem tudi na razvoj dogodkov v vsaki posamezni državi, članici Evropske gospodarske skupnosti. Predvsem od sestave novega evropskega parlamenta bo odvisno, ali bo zahodna Evropa ostala le zveza držav ali pa bodo v njej postopno prihajali do izraza tudi posamezni narodi in narodnosti.

Slovenski volivci in volivke lahko prispevajo svoj delež k takšni ali drugačni usmeritvi s tem, da se prihodnjo nedeljo udeležijo volitev. V tej zvezi jim je na razpolago kandidatna lista Union Valdôtaine z znakom vzpenjajočega se leva, na kateri najdemo tudi slovenske kandidate, med njimi deželnega tajnika Slovenske skupnosti dr. Draga Štoka in predsednika te slovenske politične organizacije prof. Andreja Bratuža. Ta li-

dalje na 2. strani ■

Po državnozborskih volitvah

Socialisti bodo jeziček na tehtnici

Iz razpredelnice, ki jo objavljamo na tej strani, je razvidno, kako so potekle državnozborske volitve preteklo nedeljo in ponedeljek. Predvidevanja raznih anketnih ustanov so se le delno uresničila, iz česar bi lahko sklepali, da so vse take pobude v bistvu močno volilno pobarvane, se pravi, da jih prirejajo tisti, ki si od njih zlasti obetajo takšno ali drugačno volilno korist. Glavna značilnost teh anket je namreč bila, da so vse izključevale možnost, da bi KPI »prehitela« Krščansko demokracijo in s tem postala najmočnejša stranka v državi. Takšno predvidevanje je dejansko moglo le škodovati Krščanski demokraciji, saj je znano, da ta stranka že vsa povojna leta prejema veliko število glasov samo zato, ker se marsikateri volivec in volivka »boji« komunizma. Strah pred komunizmom naj bi bil celo odveč, kajti ankete so tudi predvidevale znaten osip glasov za komunistično partijo.

Volitve v resnici vedno predstavljajo uganke in njihovega izida ni mogoče natančno predvidevati. To se je izkazalo tudi tokrat, saj je Krščanska demokracija v bistvu ohranila glasove, ki jih je bila zbrala na političnih volitvah leta 1976, in ni torej napredovala, kot so predvidevale ankete. Znatno pa je nazadovala KPI, ki bo v novi poslanski zbornici imela kar 26 poslancev manj, v senatni zbornici pa 7

manj. Padec glasov za komunistično stranko je tudi glavna značilnost letošnjih državnozborskih volitev, saj se je v vsej povojni italijanski politični zgodovini prvič zgodilo, da je komunistična partija občutno nazadovala na volitvah. Pojav je zanj tembolj zaskrbljujoč, kajti izidi volitev so jasno pokazali, da partija nima več tolikšne privlačne moči za mladino kot prej. Na volitvah za poslansko zbornico je namreč KPI izgubila štiri odstotke, iz česar izhaja, da mladi od 18. do 24. leta niso glasovali v velikem številu za KPI.

Zanimivo je, da so se na teh volitvah okrepile manjše sredinske stranke, in v tej zvezi so se ankete spet zmotile, saj so predvidevale za socialdemokrate nadaljnji padec glasov in za republikance napovedovale stagnacijo in morda celo nazadovanje, češ da so s smrtjo La Malfe izgubili svojega najvidnejšega voditelja. Socialdemokrati, republikanci in liberalci pa imajo v novem parlamentu skupno 14 zastopnikov več.

Poglavje zase predstavljajo radikalci, ki so svoje parlamentarne predstavnštvo povečali kar za petkrat, tako da imajo zdaj skupno 20 parlamentarcev (prisotni so tudi v senatu). Radikalci so izrazito protestniška politična grupacija in se imajo za svoj volilni uspeh prav

dalje na 2 strani ■

IZIDI PARLAMENTARNIH VOLITEV

Stranke	ZBORNICA 1979		ZBORNICA 1976		SENAT 1979		SENAT 1976	
	glasovi	sedeži	glasovi	sedeži	glasovi	sedeži	glasovi	sedeži
KD	14.007.594	262	14.209.519	263	12.001.969	138	12.227.353	135
KPI	11.107.883	201	12.614.650	227	9.851.437	109	10.637.772	116
KPI - PSI	—	—	26.748	1	—	—	52.922	1
PSI	3.586.256	62	3.540.309	57	3.251.678	32	3.208.164	29
DP	—	—	557.025	6	—	—	78.170	—
NSU	293.443	—	—	—	44.082	—	—	—
PDUP - MLS	501.431	6	—	—	—	—	—	—
PR	1.259.362	18	394.439	4	779.299	2	265.947	—
PSDI	1.403.873	20	1.239.492	15	1.320.351	9	974.940	6
PRI	1.106.766	16	1.135.546	14	1.051.699	6	846.415	6
PLI	708.022	9	480.122	5	691.514	2	438.265	2
PSDI - PRI - PLI	—	—	—	—	—	—	334.908	2
SVP	206.264	4	184.375	3	172.522	3	158.584	2
UV	33.250	1	24.091	—	37.080	1	22.917	1
FG - SSK	35.306	—	—	—	31.481	—	—	—
LpT	65.230	1	—	—	61.889	—	—	—
MSI - DN	1.924.251	30	2.238.339	35	1.781.341	13	2.086.430	15
Dem. Naz.	228.340	—	—	—	176.857	—	—	—
Drugi	99.314	—	62.923	—	61.507	—	44.229	—

RADIO TRST A

■ **NEDELJA**, 10. junija, ob: 8.00 Poročila; 8.15 Dobro jutro po naše; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Nediški zvon; 11.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 11.05 Mladinski oder: »Kozlovska sodba v Višnji gori« (Josip Jurčič - Zora Saksida), RO; 11.35 Nabožna glasba; 12.00 Poročila; 12.15 Ljudje pred mikrofonom; 12.30 Poslušajmo spet; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 15.00 Šport in glasba; 19.00 Poročila.

■ **PONEDELJEK**, 11. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Četrta dimenzija; 9.00 Kratka poročila; 9.05 Dalmatinski šansonci; 9.30 Filološki utrinki; 10.00 Kratka poročila; 10.05 Dve lanski zborovski tekmovalji: »Naša pesem« v Mariboru in »Cesare Augusto Seghizzia« v Gorici; 11.00 Današnje branje; 11.30 Kratka poročila; 11.35 Radi smo jih poslušali; 12.00 Ribe in morje; 13.00 Poročila; 13.15 Slovenski samospeli; 13.30 Socialna problematika; 14.00 Novice; 14.10 Kulturna beležnica; 14.20 Glasbeni ping pong; 15.30 Kratka poročila; 16.30 Pravljičica v nadaljevanjih: Josip Ribičič: »Miškolina«; 16.40 Odmev iz Rusije; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Mi in glasba; 18.00 Kratka poročila; 18.05 Kulturni prostor; 19.00 Poročila.

■ **TOREK**, 12. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Ženska stran neba; 9.00 Kratka poročila; 9.30 Slovenski naravni dragulji; 10.00 Kratka poročila; 11.00 Naš podlistek: Križanovska: »Nemeza«; 11.30 Kratka poročila; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.15 Vokalna glasba; 14.00 Novice; 14.10 Literarni utrinki; 14.20 Od prvih uspehov do danes; 15.00 Mladi izvajavci; 15.30 Kratka poročila; 15.35 Poglejmo v izložbo plošč; 16.30 Čudoviti otroški svet; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Mi in glasba; 18.15 Kratka poročila; 19.00 Poročila.

■ **SREDA**, 13. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Na prođu Glinščice; 9.00 Kratka poročila; 9.05 Slovenski izvajavci lahke glasbe; 9.30 Male besede o velikih stvareh; 10.00 Kratka poročila; 10.05 Za ljubitelje operne glasbe; 11.00 Ljudje in dogodki; 11.30 Kratka poročila; 12.00 Pesmi brez besed; 12.30 Danes obiščemo...; 13.00 Poročila; 14.00 Novice; 14.10 Mladi pisci; 14.20 Ključite Trst 31065; 15.30 Kratka poročila; 16.30 Otroci pojo; 16.40 Motivi z malih zaslonov; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Mi in glasba; 17.35 Godalni orkestri; 18.00 Kratka poročila; 18.05 »Scabiosa Trenta« (Tone Penko), RO; 19.00 Poročila.

■ **ČETRTEK**, 14. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Jutanji almanah; 9.00 Kratka poročila; 10.00 Kratka poročila; 11.00 Naš podlistek: Križanovska: »Nemeza«; 11.30 Kratka poročila; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.15 Naši zbori; 13.35 Z ansambлом Franca Potočarja; 14.00 Novice; 15.00 Jugotonov expres; 15.30 Kratka poročila; 16.30 Kje je napaka?; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Mi in glasba; 18.00 Kratka poročila; 18.05 Svoboda je terapevtska; 18.30 Priljubljeni odlomki iz operet; 19.00 Poročila.

■ **PETEK**, 15. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Ženska stran neba; 9.00 Kratka poročila; 9.05 Zvoki latinske Amerike; 9.30 Iz beležnice Irene Zerjal; 10.00 Kratka poročila; 10.05 Simfonični koncert; 11.30 Kratka poročila; 12.00 V starih časih; 13.00 Poročila; 13.15 Letošnja revija »Primorska poje«; 14.00 Novice; 15.30 Kratka poročila; 15.35 Na goriškem valu; 16.30 Otroški vrtljak; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Mi in glasba; 18.00 Kratka poročila; 18.05 Kulturni dogodki v deželi in ob njenih mejah; 19.00 Poročila.

■ **SOBOTA**, 16. junija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Radijski trim; 9.00 Kratka poročila; 9.05 Pesmi jugoslovanskih avtorjev; 10.00 Kratka poročila; 10.05 Z naših koncertnih odrov; 11.00 Čas in družba; 11.30 Kratka poročila; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.15 Pa se sliši; 14.00 Novice; 14.10 Slovenske povojne revije v Italiji; 15.30 Kratka poročila; 16.30 Odprimo knjigo pravljic; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Mi in glasba; 18.00 Kratka poročila; 18.05 »Neron imperator« (Adrijan Rustja), SSG; 18.45 Vera in naš čas; 19.00 Poročila.

Socialisti bodo jeziček na tehtnici

■ nadaljevanje s 1. strani

gotovo zahvaliti tudi močni privlačnosti in govorniški ter igralski sposobnosti Marca Pannelle. Jasno je, da se pred to skupino postavlja novi, zlasti organizacijski problemi, ki jih vodstvo ne bo moglo zlahka reševati glede na pomanjkanje čuta za strankarsko disciplino.

Prodoren uspeh je na volitvah dosegla Južnotirolska ljudska stranka, ki je v celoti dosegla svoj postavljeni cilj, se pravi izvoliti še četrtega poslanca ter tretjega senatorja. Popoln uspeh je dosegla tudi Union Valdôtaine, ki je ohranila svojega dosedanjega senatorja in prvič izvolila tudi svojega poslanca. Obe manjšinski politični organizaciji sta torej potrdili uspeh, ki sta ga bili dosegli na lanskih deželniških volitvah. Južnotirolska ljudska stranka je v bocenski pokrajini spet prejela 63 odstotkov, Union Valdôtaine pa je ostala najmočnejša stranka v Dolini Aosta.

Glede na izid volitev nastane seveda zdaj vprašanje, kako bo z novo vlado. Jeziček na tehtnici so tokrat socialisti, ki sicer niso dosegli kdovekako bleščečega uspeha, kot so nekateri predvidevali, a so kljub vsemu povečali svoje parlamentarno predstavništvo za pet poslancev in tri senatorje.

Teško je pričakovati, da bi komunisti sklenili parlamentarno zavezništvo s Krščansko demokracijo in ostalimi strankami ustavnega loka, kot si ni mogoče zamišljati sodelovanja med Krščansko demokracijo in komunisti na ravni vlade. Možna bi bila le obnovitev leve sredine ali pa sklenitev zavezništva med Krščansko demokracijo in socialistično stranko, ki imata v parlamentu absolutno večino glasov.

Videli bomo, ali bo socialistična stranka toliko pogumna, da bo sprejela sodelovanje s Krščansko demokracijo, če bodo komunisti v opoziciji.

Po volitvah je treba vsekakor pričakovati zanimive razplete tudi znotraj posameznih strank. Berlinguer in njegovi sodelavci bodo morali opravičiti svoj volilni poraz tako pred bazo kot tudi v samem partijskem osrednjem vodstvu. V socialistični stranki utegne priti do novega razkola, če se bo večji del strankinega vodstva odločil za sodelovanje s Krščansko demokracijo, medtem ko bi komunisti prešli v opozicijo, v sami Krščanski demokraciji pa utegne nastati hude razprtije prav glede vprašanja politike tako imenovane narodne solidarnosti in konfrontacije s komunistično partijo, ki jo zdaj zagovarja tajnik Zaccagnini.

Titovi obiski v državah južnega Sredozemlja

Spričo kar dvojnih volitev v Italiji, parlamentarnih in »evropskih«, pa tudi raznih drugih dogodkov, ki pritegujejo največje zanimanje javnosti, je šel bolj malo opažen mimo javnosti pri nas Titov obisk v treh državah južnega Sredozemlja, v Alžiriji, Libiji in na Malti, čeprav imajo ti obiski za Jugoslavijo svoj pomen. Še boljše rečeno, pomenov imajo več. Predvsem je želel Tito s temi obiski utrditi razmajani tabor neuvrčenih ob Sredozemlju, glede na to, da je Alžirija v ostrih sporih z raznimi drugimi arabskimi in berberskimi državami, zlasti zaradi spornega ozemlja bivše španske Sahare, in da Libija vedno bolj očitno drsi v sovjetsko vplivno območje, iz nasprotstva do Egipta, kar je pred-

sednik Gedafi ravno te dni jasno povedal in zagrozil z odprtjem libijskih pristanov sovjetskim vojnim ladjam. To pa bi pomenilo dejansko konec libijske »neuvrčenosti«.

Nič čudnega torej, da so tako v Alžiru kot v Libiji govorili predvsem o načelu neuvrčenosti in ga v Alžiriji tudi potrdili ter naglasili, da se ga boste obe državi dosledno držali. Pri obisku v Libiji so z libijske strani poudarjali predvsem prijateljske vezi med obema državama. Gedafi je med drugim opozoril na dejstvo, da je bil ravno jugoslovanski predsednik Josip Broz Tito prvi tuji državnik, ki je obiskal Libijo po Gedafijevi revoluciji leta

(Dalje na 7. strani)

Pred evropskimi volitvami

■ nadaljevanje s 1. strani

sta nudi jamstvo, da se bodo v novem evropskem parlamentu obravnavala tudi vprašanja narodnostnih in jezikovnih manjšin, pri čemer prihaja seveda v poštev tudi slovenska narodna skupnost v Italiji.

Pred kratkim smo v našem listu objavili razgovor z nosilcem te liste Brunom Salvadorijem iz Doline Aoste, ki je med drugim poudaril, da »predstavlja koalicija z znakom vzpenjajočega se leva alternativo glede na programe in predloge italijanskih vsedravnih strank«. Mi se v prvi vrsti borimo — je nadaljeval — da bi v Evropi zmagalo načelo federalizma, da bi vsem narodom in jezikom bil zajamčen popoln razmah, da bi nadaljnji razvoj take Evrope ne bil v tolikšni meri pojojen od strank, kot se danes dogaja v Ita-

liji. Mi smo za tesno sodelovanje tudi s tistimi državami, ki niso članice Evropske gospodarske skupnosti. Dalje smo za pravično in pametno gospodarsko politiko, v smislu, da bi morali kapitale usmerjati z bolj razvitih področij v manj razvita, kar naj bi preprečilo izseljevanje, ki je, na primer za Italijo, v vseh pogledih rakasta rana. Mi v resnici zanikamo veljavnost sistema, kakršnemu smo trenutno priča v Italiji, kjer vsedržavne stranke »vedrijo in oblačijo«, ne da bi upoštevale pristojnosti inštitucij, ki jih predvideva republiška ustava«, je naglasil nosilec liste Union Valdôtaine za evropske volitve Bruno Salvadori.

Gre za izvajanja, s katerimi se mora strijati vsak slovenski volivec in vsaka slovenska volivka. Zaradi tega menimo, da ta lista in njeni kandidati zaslužijo zaupanje.

EINSTEINOVO LETO

Prostor in čas

Izbruh prve svetovne vojne je imel za Einsteinovo zasebno življenje resne posledice. Žena Mileva, ki je bila srbskega rodu, se je s sinovoma vrnila v Švico. Ločitev je sčasoma pripeljala do razporeke in Einstein se je nanovo poročil s svojo ovdovelo sestrično Elso. Prejšnji ženi in otrokoma je namenil leta 1922 Nobelovo nagrado, ki jo je prejel za svojo fotoelektrično teorijo. Relativnostno teorijo je motivacija Nobelove nagrade samo plašno omenjala.

V tem obdobju je Einstein usmeril svoj nemirni duh v skupek fizikalnih problemov, katerih rešitev je pozneje postala znana kot »splošna relativnostna teorija«. Z desetimi elegantnimi enačbami in s pomočjo posebne geometrije (ki se oddaljuje od naše vsakdanje Evklidove geometrije, s katero tako uspešno opisujemo prostorska razmerja sveta, ki nas obdaja), je leta 1916 strnil v enotno podobo svoje predstave o času in prostoru.

Pričelo se je pravzaprav s preučevanjem pospešenih gibanj, to je tistih gibanj, pri katerih hitrost ni enakomerna, ampak se stalno menjuje. V 17. stoletju je Newton ugotovil, da težnost vpliva na vse predmete (neglede na njihovo maso), na enak način in sicer tako, da pri prostem padcu njihova hitrost narašča za 9,8 m na sek. vsako sekundo. V ljudsko fantazijo so se vtisnili eksperimenti, ki naj bi jih bil napravil Galileo tako, da je metal z visečega stolpa v Pisi različno težke predmete. Pri tem je dognal, da pridejo vsi istočasno do tal, seveda če izvzamemo zračno trenje. Sila, pod katere vplivom se ti predmeti premikajo, je težnost. Kot taka je bila do Einsteinovih časov vedno posebej obravnavana: po Einsteinovem ekvivalenčnem principu pa te sile na noben način ne moremo razločevati od drugih sil, ki prav tako povzročajo pospešek. Ali točneje povedano: učinki pospeška, ki jih povzročata težnost so neločljivi od tistih, ki jih povzročajo druge sile. Enostaven primer bo to še najbolj ponazoril. Recimo, da tehtamo 70 kilogramov. To pomeni, da na zemeljskem površju težnost privlači človeka naše mase s silo sedemdesetih kilogramov. Preselimo se v breztežnostni prostor, daleč od naše Zemlje

in drugih nebesnih teles, tako da lahko zanemarimo silo, kateri je naše telo podvrženo. V takih okoliščinah bo naša teža enaka ničli. Toda v tem trenutku prične delovati raketa. Potiska nas v smeri noge-glava s pospeškom, ki je enak 9,8 metra na sekundo vsako sekundo. Brez pomoči drugih čutov bi naše telo samo na sebi ne znalo razlikovati med občutki, ki jih v našem mišičevju, s katerim ohranjamo vzravnano držo, vzbujata težnost ali pospešek, katere smo v breztežnostnem prostoru podvrženi. Konkretnije: tako na Zemlji kot v breztežnostnem prostoru, bi se naše noge upirale ob neko trdno površino in v obeh primerih bi mi ta občutek tolmačili kot občutek teže.

To pa še ni vse. Po Einsteinu težnost sploh ni kaka sila, pač pa lastnost štiridimenzionalnega kontinuuma prostor-čas. Po tej predstavi o svetu zaobjemamo našo

vsakdanjo stvarnost v tri tradicionalne dimenzije prostora (višino, dolžino, globino), katerim pa moramo dodati še četrto dimenzijo: čas. Evklidova geometrija, ki smo se je učili v šoli, seveda ni primerna za izražanje take predstave o svetu. Spomnimo se, kako rad je imel v svoji mladosti Einstein prav to Evklidovo geometrijo, kateri je celo dal okrasni pridevek »sveta«. Če pa je hotel priti do desetih enačb, v katere je elegantno strnil svojo predstavo o svetu, se je moral prav tej geometriji odreči. Pomagal mu je njegov stari prijatelj Grossmann, ki je medtem postal znan matematik. V 19. stoletju je njegov slavni nemški kolega Bernhard Riemann med drugim izdelal tudi posebno ne-evklidovsko geometrijo ali boljše rečeno ne-evklidovske geometrije, ki so dolga leta živele predvsem kot radovednost v nekem posebnem matematičnem limbusu. Le malo izvedencev je vedelo zanje, za Einsteinovo podobo o štiridimenzionalnem svetu, pa so bile kot nalašč. Ta podoba o svetu je bila tako nova, da se še danes znanstveniki sprašujejo, kako se je mogel Einstein do nje dokopati.

(dalje prihodnjic)

Papež prisrčno sprejet v svoji domovini

V soboto dopoldne je papež z letalom italijanske letalske družbe prispel na obisk v svojo domovino, in čeprav so se vodila o tem obisku dolga in težka pogajanja med poljskim episkopatom in vlado, se zdaj, ko se bliža obisk že h koncu, razodeva, da so bili pomisleki s strani poljske vlade bolj formalni kot resnični. V resnici so ga namreč naravnost prisrčno in navduse prijateljsko sprejeli, ne le ljudstvo, ampak tudi državni predstavniki. Deležen je bil spoštovanja in pravega navdušenja bodisi kot najvišji predstavnik katoliške Cerkve bodisi kot sin poljskega naroda, ki je dosegel najvišjo čast, ki jo lahko doseže človek v katoliški Cerkvi in na tem svetu. Papež Janez Pavel II. je prvi Poljak, ki je dosegel to čast, in to navdaja bolj ali manj očitno s ponosom tudi najvišje voditelje poljske države in partije. Nihče v moderni zgodovini ni tako povzdignil ugleda Poljske in njene naroda kot ravno papež Vojtyła.

Jasno je, da poljski državni in partijski voditelji ne morejo preočito kazati svojega domoljubnega zadovoljstva nad tem dejstvom, ki za poljsko državo ni samo platonskega pomena, ker se nočejo kompromitirati v očeh Moskve, toda hkrati tudi ne skrivajo svojega narodnega ponosa. Še nikdar ni bil poljski narod, narod v dobesednem pomenu v podobi milijonskih množic, tako v ospredju svetovne pozornosti, še nikoli niso množice poljskega naroda tako polnile televizijskih zaslonov in prvih strani dnevnikov. Še nikoli niso bile oči sveta tako uprte tudi v poljskega človeka kot posameznika, v njegov obraz, v njegovo obnašanje, še nikoli nista bila tako osvetljena v očeh sveta njegovo domoljubje in njegova duhovna podoba.

In resnično so morali televizijske gledavce po vsej Evropi in tudi Ameriki ganiti prizori, ki kažejo, kakšen sprejem so pripravile množice z oblastmi vred »svojemu« papežu, kako so se ogromne množice, ki jih niti ni mogoče prešteti, že od prvega trenutka zgrinjale okrog njega, kako navdušeno je prihitela k njemu poljska mladina in dvignila kvišku morje lesenih križev, da bi jih blagoslovil kot jamstvo zvestobe Cerkvi in domovini. Ta prizor je bil najlepši in najbolj ganljiv.

Mnogokdaj smo imeli ob novicah, ki so prihajale iz držav, ki spadajo k sovjetski vplivni sferi, vtis, kakor da so tiste države nekaka druga, v marsičem drugačna Evropa, kakor pa je naša — kakor da bi šlo za dve različni Evropi. Prizori, ki nam jih te dni prikazuje televizija iz Poljske, pa dokazujejo, da je Evropa v duhovnem pogledu vendarle celota. Politične in ekonomske meje in sistemi je ne morejo razrezati, duh in kulturna tradicija gresta preko njih in jih vsak dan sproti brišeta. Beseda Evropa pomeni še vedno neuničljivo celoto.

JUGOSLAVIJA IN EGS

Jugoslavija in Evropska gospodarska skupnost bi morali — vsaj tako sodijo v Beogradu — čez dober mesec obnoviti pogajanja za novo pogodbo o trgovini in gospodarskem sodelovanju. Prejšnja pogodba je zapadla 31. avgusta lani in Jugoslaviji se mudi, ker narašča njen trgovinski primanjkljaj s Skupnostjo. Lani je jugoslovanski primanjkljaj dosegel že 2 milijardi in pol dolarjev.

Ministrski svet skupnosti je dal zadnji mandat izvršnemu odboru za pogajanja z Jugoslavijo februarja in aprila ga je dopolnil še z načrtom za finančno sodelovanje. Nova pogodba bo poleg trgovinskih izmenjav obsegala še sodelovanje v industriji, kmetijstvu, financah, energiji, znanosti, tehnologiji, turizmu, prevozu, zaščiti okolja in na socialnem področju;

slednjo zlasti za ureditev položaja jugoslovanskih delavcev v državah skupnosti.

Pogodba časovno ne bo omejena. Pač pa bo treba za trgovinske izmenjave vsakih 5 let pregledati težnje ter sprejeti popravljalne ukrepe. Enako dolgo bo veljal finančni del pogodbe. Trgovinski del pogodbe načelno določa brezcarinski izvoz jugoslovanskih izdelkov v države Evropske gospodarske skupnosti. Izjemo tvorijo tako imenovani »občutljivi proizvodi«, za katere veljajo količinske omejitve. Ti proizvodi so tudi vzrok, da pogajanja potekajo tako počasi. Prvotno jih je bilo 19, a odbor stalnih predstavnikov — katerega sestavljajo veleposlaniki 9 držav članic — je seznam razširil na več kot 60 izdelkov. Med drugim so

(Dalje na 7. strani)

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

BALETNA ŠOLA

BALETNI NASTOP

UČNA URA

Foerster: POLKA (iz opere Gorenjski slavček)

Prokofjev: PETER IN VOLK

Pedagoga in koreografa: JANEZ MEJAČ in STANE

POLIK

V četrtek, 7. in v petek, 8. junija ob 19. uri v Kulturnem domu v Trstu.

—O—

Ljubljanska »Olimpija« je v največji nevarnosti, da bi izpadla iz prve jugoslovanske nogometne lige, če je ne reši v zadnjih treh tekmah čudež ali kaka — poteza. Pravijo, da je v jugoslovanskem nogometu vse mogoče in to je zdaj še edino upanje »Olimpijinega« vodstva.

Slovinci in volitve

Po nedeljskih volitvah v evropski parlament bomo natančneje proučili izid zadnjih državnoborskih volitev v deželi Furlaniji - Julijski krajini in zlasti skušali iz volilnih izidov razbrati, kako so glasovali Slovenci. Za danes se omejimo le na bežen pregled volilnih izidov za koalicijo Furlansko gibanje - Slovenske skupnost. Po izidih deželni volitev leta 1978 je ta koalicija razpolagala s skupno 47 tisoč 641 glasovi (FG 38.168 glasov, SSK 9 tisoč 473 glasov).

Na zadnjih političnih volitvah pa je ta koalicija zbrala v obeh volilnih okrožjih skupno

37.641 glasov, to je 10 tisoč glasov manj kot na deželni volitvah lani.

Če natančneje pregledamo izide v tržaškem volilnem okrožju in v okrožju Videm - Gorica - Pordenone in Belluno, ugotovimo povsod osip glasov za obe politični stranki, ki je za Furlansko gibanje zelo viden.

Koalicija si je postavila za cilj izvolitev poslanca v volilnem okrožju Videm, Gorica, Belluno in Pordenone, a ga ni dosegla. Količnik za izvolitev enega poslanca je znašal 54 ali 55 tisoč glasov, koalicija pa je na osnovi laniških deželni volitev lahko računala v tem okrožju na 41.061 glasov, kar pomeni, da bi morala zbrati nadaljnjih 14 ali 15 tisoč glasov za izvolitev enega poslanca. To se ji ni posrečilo.

Volilni izidi v tržaški pokrajini

Stranka	SENAT 1976 glasovi %	ZBORNICA 1976 glasovi %	DEŽELNE 1978 glasovi %	SENAT 1979 glasovi %	ZBORNICA 1979 glasovi %
KD	75.890 37,2	82.588 36,4	56.368 26,5	47.177 24,0	50.774 23,2
KPI	59.029 29,8	64.991 28,6	46.599 21,9	46.418 23,6	50.270 23,0
PSI	16.830 8,2	15.770 6,9	10.017 4,8	7.935 4,0	8.412 3,8
PSDI	20.081 9,8	7.043 3,1	4.694 2,2	4.733 2,4	5.122 2,3
PRI	(a) —	10.356 4,6	5.582 2,6	3.516 1,8	3.772 1,7
PLI	(a) —	4.515 2,0	3.166 1,5	1.872 0,9	2.176 0,9
SSk	5.304 2,5	4.763 2,1	5.896 2,8	(b) —	—
FG	—	—	668 0,3	4.447 2,3	4.653 2,1
DP (NSU)	—	—	2.576 1,2	—	1.300 0,5
PDUP	—	—	2.207 1,0	—	1.504 0,5
PR	5.204 2,5	6.939 3,1	—	9.204 4,7	13.564 6,2
MI - TLT	—	4.547 2,0	4.048 1,9	—	—
MSI	20.600 10,0	23.050 10,2	13.828 6,5	11.091 5,6	13.064 6,0
DN	—	—	2.138 1,0	869 0,4	1.122 0,5
LpT	—	—	54.682 25,8	59.700 30,3	62.602 28,7

Zaključna šolska prireditev srednje šole F. Erjavca

Najmanjša, a ena najbolj aktivnih srednjih šol na Tržaškem, rojanska F. Erjavca, nas tudi letos ni razočarala z zaključno prireditvijo. Pripravila je prav pester spored in vse točke tega sporeda so bile na zelo dobri kvalitetni ravni.

Najprej je šolski pevski zbor zapel pod vodstvom Tomaža Simčiča nekaj slovenskih pesmi. Vse je prav lepo in ubrano zapel, najbolj pa je vžgal občinstvo z zadnjo, ritmično zelo razgibano narodno Marko skače.

Sledila je mladinska igra v štirih dejanjih, Erazem in potepuh. Po znanem romanu švedske pisateljice Astrid Lindgren jo je za oder priredila prof. Lučka Susič. Morda je prav, da pri tem poudarimo, da smo na ta način v treh letih dobili tri odrske priredbe zelo prijetnih mladinskih del, ki zabavajo mlado in staro: Pikico in Tončka, lani Toma Sawyerja, in letos Erazma in potepuha. Zelo posrečena je bila izbira te igre prav za leto otroka, saj govori o potrebi, ki jo čuti vsak otrok, po ljubezni in bližini staršev. V naslovnih vlogah sta nastopila Ivo Kafol kot Erazem in Štefan Bembi kot potepuh. Oba sta se prav dobro odrezala. Med stranskimi liki sta pa najbolj izstopali Giorgina Pisani kot stara babica in Anastasia Cibic kot stroga gospodična Jastreb. Tudi ostali igralci so vredni vse pohvale. Na odru se jih je zvrstilo približno trideset in vendar je vse poteklo v redu, brez pavz

in nerodnosti. Za to gre seveda pohvala režiserki, prof. Lučki Susič.

Spored je zaključil glasbeni ansambel, ki že drugo leto deluje na šoli in ki ga vodi Jože Gruden. Marsikoga so zasrbele pete, ko je poslušal njegove vesele ritme.

Po sporedu so se starši zadržali v prijetnem razgovoru na dvorišču Marijinega doma, kjer je bila predstava. Bilo je poskrbljeno tudi za dobro kapljico in prigrizek. Tako so se v prijetnem razpoloženju obnovile ali na novo spletle vezi med dijaki, profesorji in starši, kar nikakor ni zadnji izmed dobrih učinkov takih predstav.

Uspela šolska prireditev v Nabrežini

V nabrežinski telovadnici se je v nedeljo popoldne zbralo toliko ljudi kot malokdaj v teh prostorih. Iz vseh vasi devinsko - nabrežinske občine so prihiteli starši in ljubitelji slovenske mladine na zaključno šolsko prireditev, ki so jo priredili tudi v počastitev mednarodnega leta otroka. Na prireditvi so nastopili dijaki srednje šole »Igo Gruden« iz Nabrežine, učenci nabrežinske in drugih osnovnih šol v občini ter najmlajši iz otroških vrtcev. V svojem pozdravnem nagovoru je prof. Zvonko Legiša poudaril pomen mednarodnega leta otroka in naglasil, kako je nujno, da se otro-

Voščilo k 25-letnici

Ob 25-letnici izhajanja našega lista nas je posebno razveselilo naslednje voščilo:

»Ob 25-letnici izhajanja Novega lista vam iskreno čestitam v prepričanju, da boste s svojim poročanjem še nadalje prispevali k vsestranskemu razvoju slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlaniji - Julijski krajini.

BOJAN BREZIGAR
pokrajinski odbornik
za manjšinska vprašanja

NOVICE

Najbolj boječo zunanjo politiko v današnjem svetu vodi najmogočnejša in najbolj oborožena država na svetu: Združene države. Tako trdijo politologi. To pripisujejo strahu Američanov, da bi morali dokazati svojo moč in nekaj tvegati.

Ob koncu preteklega tedna je pogorel najlepši gozd na tržaškem Krasu v trikotniku med cesto na Repentabor, cesto proti Sežani in državno mejo. O vzrokih požara pa ni nič znano. Menijo, da so ga zanetili mladi, ki kurijo ognje na Krasu, ali kadilci, ki mečejo iz avta še prižgane čilke.

Začenjajo se kazati zaradi omejitvenih ukrepov v vezi z varčevanjem z bencinom v Jugoslaviji prvi znaki pojemanja dotoka kupcev bluejeansov v Trst. Tako pravijo v trgovskih krogih in to se pozna tudi že v tržaškem javnem prometu.

ci in dijaki vzgajajo v zdravem duhu. Sledil je kulturni program, pri katerem so sodelovali pevski zbor šempolajske osnovne šole »Stanko Gruden«, učenci nabrežinske osnovne šole »Virgil Šček« z zborna recitacijo, gojenci otroških vrtcev, pevski zbor »Fantje izpod Grmade«, folklorna skupina šempolajske šole, mešani pevski zbor »Igo Gruden« iz Nabrežine, folklorna skupina nabrežinske srednje šole in pevski zbor te šole. Prireditve se je zaključila z nastopom združenih pevskih zborov, katerega petje je naravnost navdušilo poslušalce.

Ob 70-letnici prvega poleta

V petek, 1. junija, je bila v Novi Gorici slovesna svečanost v počastitev prvega poleta Edvarda Rusjana, ki je bil rojen v Trstu, a je več let deloval v Gorici. Tu si je v začetku tega stoletja in ob pomoči brata »zgradil« več letal in na Velikih Rojcah opravil prve letalske poskuse. Kasneje je zapustil Gorico in šel v Zagreb, kjer se je srečal z letalskim pionirjem Mercepom, skupno sta organizirala vrsto letalskih mitingov po vsej Evropi. Edvard Rusjan je tragično preminil na beograjskem letališču, kjer je njegovo letalo strmoglavilo. Podrobneje je njegovo življenjsko pot orisal generalpolkovnik Dolničar na omenjeni svečanosti pred novogoriško skupščino. Ve-

liko število gledalcev je zatem sledilo programu, ki so ga podali akrobati, padalci, jadralci in piloti motornih letal. Naj kot radovednost omenimo, da se je eno izmed jadralnih letal odtrgalo od motornega letala in pristalo na polju v Pevmi, brez kakih posledic. Ob tej priložnosti je bila izvedena tudi prva etapa letalskega mitinga v počastitev memoriala Edvarda Rusjana; miting poteka letos prvič na progi Ajdovščina - Zagreb - Beograd, kjer se bo zaključil prihodnjo nedeljo.

—o—

MLADINSKA AKADEMIJA

Preteklo nedeljo se je zbralo v Katoliškem domu v Gorici lepo število staršev in ljubiteljev mladine, ki je priredila krajšo, a zato doživeto akademijo, na kateri so nastopili mladinski zbor »Kekec«, veverice z otroško igrico ter skavti in skavtinje z recitalom, diapozitivi in živo sliko. Čeprav je bilo vreme zelo vroče in so marsikateri šli k morju ali v hribe, je bilo v dvorani še kar precej poslušalcev, ki so pazljivo sledili prijetnemu programu.

Poslanci v volilnem okrožju Videm, Gorica, Pordenone in Belluno

Krščanska demokracija je ohranila svojih šest poslancev. Ti so: SANTUZ, BRESANI, PICCOLI, FIORET, FUSARO in ORSINI. Komunisti so izgubili enega poslanca. Izvoljeni so bili BARACETTI, COLOMBA in MIGLIORINI. Tudi socialisti so izgubili enega poslanca, saj ni bil potrjen dr. Castiglione. Ponovno je bil izvoljen le poslanec FORTUNA. Socialdemokrati so ohranili svojega poslanca, ki je dosedanji podtajnik v obrambnem ministrstvu SCOVACRICCHI.

—o—

PODELITEV PAPEŠKEGA ODLIKOVANJA

Papež Janez Pavel II. je podelil goriški pesnici Ljubki Šorli ter pisateljici Zori Piščanc odlikovanje »Pro Ecclesia et Pontifice« zaradi zaslug, ki sta si jih pridobili za goriško Cerkev, kot je rečeno v pismu, ki ga je poslal goriški nadškof Peter Cocolin. To odlikovanje jima bo izročil sam goriški nadškof Peter Cocolin v nedeljo, 10. junija, ob 17. uri na posebni svečanosti v Katoliškem domu.

Uveljavitev slovenskih kotalkarjev

Zadnjo nedeljo v maju je bilo v Trziču pokrajinsko prvenstvo kotalkarjev, katerega so se udeležili tudi nekateri slovenski športniki, ki so vpisani v slovenske ali italijanske klube, kot na primer »UGG« iz Gorice, »Oton Župančič« iz Štandreža ter »Vipava« s Peči. Najbolje se je uvrstil slovenski tekmovalac Livij Rožič, ki tekmuje za UGG in ki je v paru z Lauro Sergi dosegel prvo mesto v kategoriji juniorjev, poleg tega pa se je uvrstil na prvo mesto tudi med posamezniki v tekmovalju prostih vaj in na drugo mesto v kategoriji obveznih vaj. To je vsekakor viden uspeh za Livija Rožiča, ki je že večkrat pokazal svoje velike

sposobnosti na tem področju. Poleg njega je četrto mesto dosegla Katja Bavcon v paru z Aleksandrom Ciuffarinom, sama pa je bila sedma v tekmah posameznikov. Nastopili so tudi člani društva »Oton Župančič« iz Štandreža in sicer Silvano Grendene, ki je zasedel drugo mesto pri posameznikih in prav tako drugo mesto skupno z Nadjo Maraž; osmo mesto pa je pripadlo Luciji Pisk, članici istega društva. Za društvo »Vipava« je tekmovala Nada Devetak, ki se je morala zadovoljiti z 21. mestom. Tudi v tej panogi lahko Slovenci zabeležimo lep uspeh naših tekmovalcev, kar bo nedvomno vplivalo na uveljavitev naših kotalkarjev.

Mladinski pevski festival

Prve dni tega meseca je bil v Celju to pot že trinajsti festival mladinskih zborov. Zbori so tekmovali v ločenih skupinah otroških zborov, dekliških in mladinskih mešanih zborov. Najboljše ocenjeni jugoslovanski zbori so potem tekmovali še v mednarodnem merilu z zbori iz sosednjih držav (Madžarska, Češka, Poljska, Bolgarija, Avstrija) a tudi iz Finske, Anglije, Francije in Zapadne Nemčije. Seveda so levji delež nagrad pobrali inozemski zbori, ki so tudi v resnici pokazali visoko stopnjo pevske kulture.

Tekmovanja se je udeležil tudi mladinski zbor Glasbene matice. Zbor si sicer ni priboril nobene nagrade, je pa bil njegov nastop v okviru pomembnih jugoslovanskih zborov v vsakem oziru časten. Vodstvu zbora in Glasbeni matici pa je bil ta nastop dragoceno napotilo za intenzivnejše delo v prihodnosti.

Pripomnil bi še, da bi bilo zelo koristno, če bi Prosvetna zveza, namesto v Arezzo, organizirala izlete zamejskih pevovodij na pevske manifestacije v Celju in Mariboru. Tako bi se naši pevovodje seznanili z visoko ravni slovenskih zborov. In še ceneje bi bilo ...

U. V.

Kmalu začetek del na obmejnem prehodu v ulici Sv. Gabrijela

Kot je bilo pričakovati, bodo kmalu stekla dela na obmejnem prehodu v ul. Sv. Gabrijela - Erjavčeva cesta. Že pred časom je bil dosežen sporazum med italijanskimi in jugoslovanskimi strokovnjaki, ki so bili izdelali podroben načrt za izgradnjo tega objekta. Mejni prehod bodo gradila italijanska in jugoslovanska podjetja vzporedno, vendar je dražba na italijanski strani začasno bila odložena; vsekakor na goriškem županstvu bodo v kratkem času uredili vse potrebno, tako da bodo dela kmalu zaključena. Z jugoslovanske strani je v zadnjem času, še zlasti po določenih omejitvah za zasebni promet, precej povpraše-

vanja po čim hitrejšem odprtju tega mejnega prehoda, ki bo zaradi specifičnosti prehoda za pešce eden izmed redkih v zahodni Evropi.

—o—

ŠTEVERJANSKI VESTNIK

Ob koncu prejšnjega meseca je izšla majska številka Števerjanskega vestnika, ki je po vsebini zelo bogata. Največ strani je posvečenih turneji, ki so jo v začetku maja opravili člani ansambla L. Hledeta in prosvetnega društva Štandrež po Severni Ameriki. Poleg tega poročila je v takratni številki tudi mnogo drugih zanimivih člankov, ki se nanašajo na politično, versko in kulturno življenje v vasi in ki zelo jasno ponazarjajo aktivno dejavnost števerjanskih organizacij; zanimiv je tudi ponatis članka iz revije »Dan«, s katerim domačin Danilo Štekar prikaže svoj poklic. Sledijo tudi poročila o prvem sv. obhajilu in o stari navadi postavljanja mlajev ob prazniku dela. Moramo reči, da je tudi ta številka skrbno urejena in da predstavlja prijetno branje.

—o—

SENATORJI V DEŽELI F. - J.K.

V deželi Furlaniji - Julijski krajini so bili na zadnjih volitvah potrjeni vsi dosedanji senatorji, iz česar izhaja, da se odnosi med posameznimi političnimi silami niso v bistvu spremenili. Potrjeni so bili: za Krščansko demokracijo - TOROS, TONUTTI, GIUST in BEORCHIA; za KPI - BACICCHI in JELKA GERBEC; za PSI - BRUNO LEPRE.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Nova knjiga Egidija Vršaja

Pred kratkim je izšla nova, tretja knjiga znane tržaškega slovenskega časnikarja Egidija Vršaja, ki se je specializiral za probleme gospodarskega sodelovanja sosednih dežel v prostoru Alpe-Jadran in med evropskim Zahodom in Vzhodom. Pri tem je vedno še posebej upoštevan Trst oziroma vsa naša dežela Furlanija-Juljska krajina. Namen njegovih publikacij pa je tudi spodbujati oziroma s koristnimi in celo nujnimi informacijami pospeševati gospodarsko sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo, kajti znano je, da je ena glavnih ovir za tako sodelovanje prav premajhna informiranost italijanskih gospodarstvenikov o jugoslovanskem gospodarskem sistemu, ki nosi pečat samoupravljanja, t. j. neke vrste tržnega gospodarstva v kolektivističnem sistemu, po čemer pa se ravno loči od drugih sistemov kolektivističnega gospodarstva na vzhodu. Njegove knjige so zato namenjene predvsem italijanskim gospodarskim in zunanjetrgovinskim krogom, zato so tudi pisane v italijanščini. Nova knjiga ima naslov »La cooperazione economica internazionale Est-Ovest e Nord-Sud«, t. j. Mednarodno gospodarsko sodelovanje Vzhod-Zahod in Sever-Jug.

Že iz doslej povedanega in iz naslova samega je razvidno, da ima knjiga predvsem praktičen namen. Zato se Vršaj ne spušča v kako teoretično razpravljanje o problemih sodelovanja med državami različnih ideoloških in gospodarskih sistemov, ampak ga zanimajo predvsem praktični, konkretni problemi takega sodelovanja, pri čemer izhaja, kot že rečeno, vedno iz gospodarskega položaja Trsta in naše dežele, kar je poudarjeno tudi s kratkim uvodnim poglavjem pod naslovom »Trst in Furlanija-Juljska krajina kot most Italije«. V njem navaja besede, ki jih je svoj čas izrekel Aldo Moro glede Trsta v vlogi posrednika mednarodnega sodelovanja in gospodarskega razvoja v odnosih med Zahodom in Vzhodom.

Obširna knjiga, ki šteje 430 strani, je razdeljena v tri dele. Prvi obravnava osnovna načela, na katerih se gradi novo gospodarsko sodelovanje med Zahodom in Vzhodom, to so predvsem sklepi helsinške konference, okrožnica »Pacem in terris« glede spoštovanja človeških pravic, in načel o sodelovanju, ki jih vsebujejo idejni temelji tako Evropske gospodarske skupnosti kot Sveta za medsebojno gospodarsko pomoč, ki je bolj znan po svoji angleški kratici COMECON. V tem delu prikaže Vršaj tudi odnose med tema dvema največjima gospodarskima organizacijama Zahoda in Vzhoda ter navaja nekaj najvažnejših gospodarskih podatkov o odnosih in sodelovanju med njima in o tokovih svetovne trgovine sploh.

V drugem, veliko obširnejšem delu avtor podrobneje prikazuje in analizira italijansko gospodarstvo in zlasti zunanjo trgovino z vzhodnimi komunističnimi državami, vključno komunistično Kitajsko in Vietnam, medtem ko je tretji, skoro enako obširen del, posvečen gospodarskim odnosom med Italijo in takoimenovanim tretjim svetom ter med Italijo in Jugoslavijo pa tudi idejnim osnovam in oblikam tega gospodarskega sodelovanja, pri čemer gre zelo v podrobnosti sistema trgovinske izmenjave in to prav z namenom, da bi nudil čim več koristnih nasvetov in praktičnih napotkov tistim, ki bi se radi vključili v te trgovinske tokove, pa jim to onemogoča ali jih vsaj močno ovira pomanjkljivo poznanje jugoslovanske in druge gospodarske zakonodaje in predpisov. Zanimivo je npr. njegovo prikazovanje italijanskega gospodarskega sodelova-

nja in trgovine z afriškimi, arabskimi in drugimi državami na azijski celini ter njegovo razlaganje jugoslovanskega zunanjetrgovinskega sistema in sistema samoupravljanja, kar je mnogim v Italiji in zahodni Evropi še vedno knjiga, zapečaten s sedmimi pečati. V posebnih poglavjih obdela aktualno vprašanje takoimenovanih »mešanih družb«, preko katerih prihaja v Jugoslaviji do izraza gospodarsko sodelovanje s tujimi, predvsem seveda zahodnimi družbami, in enako tudi jugoslovanske gospodarske odnose z državami tretjega sveta. V predzadnjem poglavju prikaže vlogo oziroma možno vlogo Trsta in Furlanije-Juljske krajine v teh mednarodnih trgovinskih tokovih, pri čemer naglašja, da bi moralo postati gornjejadransko območje s tržaškim pristanom privlačni center za gospodarski razvoj, povezan preko Slovenije, Koroške in Bavarske s trgovinskimi tokovi Donava - Odra - Severno

morje in Ren - Donava na eni in s tokovi Baltsko morje - Sredozemsko morje na drugi strani, kar zajema področje širokega pasa vzhodnih držav z obema Nemčijama in Avstrijo vred. V zadnjih dveh poglavjih navaja gospodarske statistike, ki zadevajo našo deželo, in koristno bibliografijo, na katero se je oprl in ki prihaja v poštev za tiste, ki hočejo še podrobneje preučiti posamezne probleme in področja gospodarskega sodelovanja. Knjiga je izšla v založbi »Mladike«. Napisana je v jasnem, konkretnem slogu in zato lahko razumljiva za vsakogar. Prav v njeni konkretnosti in praktičnosti, obenem pa kar izredni informativnosti je njena odlika pred vsemi podobnimi poskusi, ki se bodisi iztirijo v teorije ali obtičijo v statistikah brez pravih razlag. Vršajeva knjiga pa je neobhodno potreben vir informacij in takorekoč priročnik za vsakogar, ki se hoče spustiti na zapleteno, a vendarle ne samo nujno, ampak tudi obetajočo pot trgovine in gospodarskega sodelovanja med evropskim Zahodom in Vzhodom ter Evropo in tretjim svetom. Vršajeva knjiga dokazuje, da lahko igramo Slovenci pri tem važno vlogo, tako kot posredniki in pobudniki, kar je njegov primer, kot tudi v pogledu trgovine in podjetnosti same, k čemur nas njegova knjiga tudi navaja in spodbuja, čeprav v indirektni obliki.

Mapa Zajčevih figur »Informatrix«

Založba tržaškega tiska je pravkar izdala precej obširno mapo takoimenovanih likovnih dialogov Edvarda Zajca pod naslovom »Informatrix« z uvodom Franceta Dacarja. Obsežna mapa listov s črno-belimi in temnordeče-belimi geometrijskimi liki (v tušu) in številkami spravlja in bo še spravila marsikoga v zadrego, ker si ne bo znal pojasniti njenega namena, tudi ne potem, ko bo prebral uvod Franceta Dacarja in Napotke k branju avtorja samega. Ti so sicer precej obširni, vendar pa še vedno razumljivi samo določeni kategoriji bralcev, namreč tisti, ki je navajena govorice abstraktnosti, govorice geometrijskih likov z njihovim abstraktnim pomenom.

Osnovni elementi te govorice so trije geometrijski liki in sicer krog, kvadrat in trikotnik s simboli oziroma pomeni, ki jih predstavljajo številke. Like je mogoče — po zamisli avtorja — spreminjati in kombinirati po svoje. Tako naj bi bil omogočen likovni dialog ali pogovor. Ni se mogoče ubraniti misli, da je prišel avtor na idejo takega pogovora s tremi najpreprostejšimi liki ob vesoljskih raziskavah in pri branju znanstveno-fantastičnih romanov in del o možnostih takih pogovorov med civilizacijami, ki jih ločijo neznanske razdalje vesoljskega prostora, izmerljive samo v desetinah, če ne stotinah ali tisočih svetlobnih let. To lahko sklepamo tudi iz Dacarjevega uvoda, v katerem je med drugim rečeno: »INFORMATRIX Edvarda Zajca predstavlja delo, ki vsekakor ni namenjeno samo bežnemu ogledovanju. Resnična vsebina te knjige je premišljen mehanizem, ki ga moramo spoznati med delovanjem in ki šele tedaj, ko se ga naučimo uporabljati ter podrežati svojim hotenjem, razkrije pravo sporočilo knjige: povabilo k sodelovanju pri ustvarjanju likovnega doživetja. INFORMATRIX beremo z risanjem; sledeč določenemu postopku izrisujemo elemente likovnega gradiva in jih uvrščamo v kompozicijo. Likovno gradivo in postopek risanja, oba sta prikazana in opisana v knjigi... Likovno gradivo, ki z njim knjiga operira, je abstraktno v tem smislu, da je izvedba branja oz. risanja razmeroma nepomembna. Precej vseeno je, ali rišemo s prosto roko, ali pa uporabljamo risarske pripomočke in posebne tehnike. Premišljena tehnična izvedba likovnih kompozicij seveda lahko

dopolnjuje njihovo oblikovanje, vendar sama po sebi ni predmet knjige. Njen dejanski objekt je abstraktni svet geometrijskih oblik, njen kriterij oblikovanja abstraktna geometrijska izkušnja. Slika, pa naj je narejena z neizurjeno roko ali skrbno in precizno z risalnim orodjem, ali s posebno grafično tehniko, je vedno le oznaka, približna predstavitev geometrijske situacije, ki obstaja v svetu abstraktnih stvari in vrednosti, dostopnem le geometrijski intuiciji.

Predstavljamo si, da bi se lahko tako pogovarjale, kot rečeno, razne civilizacije v vesoljskem prostoru ali dve razumski bitji z dveh različnih svetov, ki bi se srečali v vesoljskem prostoru. Ali pa profesorji geometrije in matematike, če bi ne znali nobenega skupnega jezika ali pa za golo zabavo in kratek čas. Ali pa tudi za umsko vajo.

Vprašanje je, ali lahko take kombinacije geometrijskih likov imamo za umetnost v pravem pomenu besede. V tem primeru bi šlo za najdoslednejše pojmovanje abstraktnosti in na likovno umetnost veže Zajčeve risbe že to, da uporablja like. Na umetnost jo veže tudi močna ustvarjalna in oblikovalna fantazija, ki je potrebna za smiselno izražanje s temi preprostimi liki, prav tako pa tudi globok estetski čut, ki mora odlikovati ljudi, ki se hočejo pogovarjati s takimi abstraktnimi geometrijskimi liki. Po drugi strani pa nam popolna odsotnost čustvenega doživetja v tem dogajanju med geometrijskimi liki ne da, da bi občutili tako izmenjavo likovnih informacij kot umetnost v pravem pomenu besede, vsaj ne dotlej, dokler se v naši duši ne oglasi tudi tak odziv, kar pa bi bilo mogoče presoditi le pri resničnem doživetju v okoliščinah pravega pogovora s temi likovnimi simboli, recimo med dvema razumnima bitjema z različnih svetov.

Avtor Edvard Zajec je bil rojen leta 1938 v Trstu. Po diplomu na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, se je izselil v Združene države, kjer je nadaljeval študij in potem poučeval na univerzi Ohio in na dveh kolegijih. Od leta 1968 vključuje v ustvarjalni postopek elektronski računalnik. Leta 1970 se je vrnil v Trst, kjer nadaljuje svojo dejavnost v sodelovanju z Matjažem Hmeljakom (Dalje na 8. strani)

Sodobno kmetijstvo

Zatiranje trdoživih plevelov na travniku

Na travniku so krmilne trave in krmilne široko listne leguminoze. Pleveli pa so rastlinske vrste, ki so premočno zastopane in ne odgovarjajo krmilni vrednosti.

Delimo jih na pet skupin. V prvi skupini so strupene rastline, ki vsebujejo alkaloidne ali druge toksine, ki so zdravju škodljivi. Razširjeni strupeni pleveli so jesenski podlesek, ripeča zlatica, bela čmerika in močvirska presljica. Jesenski podlesek je nevaren spomladi, ko razvija liste. Bela čmerika pa povzroča zastrupitve na planinskih pašnikih. Zlatica je nevarna spomladi, ko preide živina iz sena na zeleno krmo in povzroča močne prebavne motnje. Preslica je nevarna pri oplojevanju, vpliva pa tudi na

raziskovana v številnih deželah in znaša povprečno okoli 30%. Proizvodne rezerve travništva še niso torej izkoriščene. S harmoničnim gnojenjem, s pravilno rabo in oskrbo se iznebimo nekaterih plevelov in namesto njih se širijo polnovredne trave in detele. Če je prisotnost nezaželjenih plevelov velika, potem je uporaba herbicidov osnova za izboljšanje stanja. Če je le mogoče zavarujemo deteljo in koristne rastline in zatiramo le žarišča plevelov in posamezne rastline in ne celo površino. Travniki lahko uporabljamo šele tri tedne po tretiranju, ker drugače zmanjšamo učinek škropljenja in ogrožamo živino. Po škropljenju s herbicidi je potrebno površino temeljito pognojiti, da se prazna mesta čimprej zarastejo. Trdožive pleveli, ki imajo veliko moč razmnoževanja tudi s semeni, je potrebno še naknadno tretirati.

Za praktično ugotavljanje potrebe zatiranja plevela vzamemo število prisotnih na površini enega kvadratnega metra.

Številke so seveda le groba opora, ker pleveli niso enakomerno zastopani po vsej površini. Njivskega osata prenesemo le eno do dve rastlini na kvadratni meter, če jih je več uporabimo herbicid. Vznik preprečimo že z možnim branjanjem in pravočasno košnjo, da preprečimo osemenitev. Herbicid pa uporabimo po prvi ali drugi košnji, ko je osat visok 30 do 50 cm, ko se razvijajo cvetne glavice. Škropimo s pripravki na osnovi 2,4 — D + MCPA v količini 3 l na ha.

Strupenega jesenskega podleska se delno znebimo z močnim gnojenjem, zgodnjo košnjo ter uporabo težkih travniških valjarjev. Kemično pa ga uspešno zatremo z reglonom v količini 2 do 3 l na ha konec maja, ko podlesek požene semenske glavice. Če pri tem travo malo poškodujemo, je to le prehodno in se kmalu obraste. Z reglodom se živina rada krmi, zato je število rastlin na en kvadratni meter, ko ga je treba zatirati, visoko. Pri zeleni krmi dopuščamo trideset rastlin in pri senu dvajset rastlin na kvadratni meter. Osemenitev preprečujemo z zgodnjo košnjo, kemično pa regrad zatiramo s herbicidi na osnovi 2,4 — D + MCPA v količini 3 litrov na ha. Ko so listi polno razviti in do začetka cvetenja.

Pozorni bodimo na strupeno ripečo - zlatico. Na en kvadratni meter dopuščamo naj-

več 5 rastlin. Osemenitev preprečimo s pravočasno košnjo travnikov za seno in otavo. S herbicidi na osnovi MCPA v količini 3 do 4 litre na ha, pa jo škropimo, ko je visoka 15 cm v dobi cvetenja od spomladi do jeseni.

V zadnjih letih se je močno razširilo ščavje. Zlasti na površinah, kjer pogosto gnojimo s hlevskim gnojem in gnojnico. Selektivni herbicid, ki zatire na travniku ščavje in ne drugih rastlin, je ASVLOX. Ko je ščavje v razvoju rozete pa do višine 40 cm ga zatiramo s tem herbicidom v količini 4 litrov na ha. Po prvi ali drugi košnji, ko so listi veliki 20 do 30 cm pa ga zatiramo s herbicidi na osnovi MCPP ali pa z banvelom. Te pripravke uporabimo le tam, kjer ni detelj. Dokler je zapleveljenost majhna ali so prisotne le posamične rastline ščavja zatiramo z 0,5 do 1 g corosana v zrnjih. S tem uničimo tudi travo okoli ščavja, toda pleša, ki tako nastane se kmalu zaraste.

Navadni deženj prenesemo pri uporabi za seno največ 2 rastlini in za zeleno rabo 5 rastlin na kvadratni meter. Z intenzivno košnjo preprečimo dozorelost semen. Omejimo gnojenje z gnojnico. Kemično pa deženj zatiramo s herbicidom na osnovi 2,4 — DP v količini 10 litrov na ha, po drugi ali tretji košnji, ko so rastline visoke 20 do 30 cm.

Tudi velike krebujice, ki je nadležni travniški plevel, zatiramo na podoben način. Omejiti gnojenje z gnojnico, kositi zgodaj in intenzivno, škropiti pa enako kot navaden deženj, ko so rastline velike, krebujice razvite po prvi in drugi košnji.

Rušnato mastnico zatiramo na travnikih s pogosto, nizko košnjo, da preprečimo osemenitev. Kemično jo zatiramo posamično, jeseni ali spomladi z gromoxanom v 0,5 odstotka koncentraciji ali 1% dalaponom. Pri močni zapleveljenosti travnika pa naredimo obnovitev. Stari posevek odstranimo in ga z novo setvijo obnovimo. Obnovitev je lahko tudi kemična. Za polno čiščenje pred novo setvijo uporabimo gromokson ali ROUNDROP. Z gromoksonom zatremo vse zeleno do zemlje in po nekaj dneh že sejemo. ROUNDROP je močan sistemik, zatere vse zeleno, pa tudi korenine in lahko sejeemo šele po treh tednih. Novo setev opravimo brez predhodne priprave zemlje. Po setvi jo povaljamo ali pobranamo, da pride seme v zemljo.

Z. T.

—o—

Jugoslavija in EGS

(Nadaljevanje s 3. strani)

na tej listi avtomobilske gume, usnjena oblačila, čevlji, steklo in steklarski izdelki, proizvodi iz aluminija, bakra in cinka, nadalje pohištvo, generatorji in še nekateri drugi predmeti.

Omenjenemu seznamu je treba dodati še tekstilne izdelke, za katere so posebej strogi predpisi, ter jeklarske proizvode, za katere je treba podpisati dogovor z Evropsko skupnostjo za premog in jeklo.

V okviru finančnega sodelovanja bo Jugoslavija dobila pomoč okrog 200 milijonov dolarjev. Jugoslovanska vlada pravi, da je ta vsota premajhna za modernizacijo jugoslovanskega cestnega omrežja, na katerem je zainteresirana tudi skupnost za povezavo z novo članico — Grčijo.

Priljubljeni odbor za poimenovanje barkovljanske osnovne šole po F. Sal. Finžgarju vabi vs. domačine na širši sestanek, ki bo v petek, 15. junija ob 19. uri v barkovljanski osnovni šoli (ul. Cerreto 19). Odbor bo poročal o dosedanjem delovanju ter sprejemal predloge in smernice za nadaljnje delo.

delovno storilnost. Pri sušenju sena ali pri siliranju trave se inaktivira le trup ripeče zlatice.

V drugi skupini so pleveli, nekoristni jemalci prostora. Te rastline zahtevajo preveč ravnega prostora in živina si jih izogiblje. K tem štejemo; ščavje, rododendrom, ločke, koprive, osat, navadni gladež, lapuh in repuh. V tretji skupini so pleveli, s katerimi se živina krmi, dokler so mladi, ko pa olesenijo, ostanejo nedotaknjeni. Če računamo z njihovo hranilno vrednostjo, zahtevajo preveč ravnega prostora. To so velika brebuljica, navadni deženj, kislica, gabes in drugi.

Regrad je neprijeten v senu, na paši pa dobra hranilna rastlina. Prištevamo ga v četrto skupino, kjer so nezaželjene rastline odvisne od rabe travnikov. Specialni lokalni pleveli so v peti skupini.

Na vrednost zatiranja plevelov na travniku gledamo danes z ekonomskega stališča. Povprečna zapleveljenost travnikov je

Titovi obiski v državah južnega Sredozemlja

■ nadaljevanje z 2. strani

1969. Manj poudarka so dali v Libiji naglašano vzajemnosti neuvrščenih, kot je tudi razumljivo iz tistega, kar smo že omenili in kar je tudi logično, glede na to, da sta v taboru neuvrščenih tako Gedafi kot Sadat, ki se gledata kot smrtna sovražnika. Vendar se pogovori očitno niso razbili ob tej čeri in so se odvijali v pristrčnem osebnem ozračju. Zelo verjetno so govorili tudi o petroleju in s te plati

obisk najbrž ne bo prinesel razočaranja Jugoslaviji, kjer petrolej zelo potrebujejo, kot dokazujejo že dosedANJI varčevalni ukrepi.

Končno je predsednik Tito obiskal tudi Malto, kjer ga je ministrski predsednik Mintoff zelo prijazno sprejel. Sam je bil lani na uradnem in prijateljskem obisku v Jugoslaviji ter je zelo aktiven v politiki neuvrščenih. Za Jugoslavijo je Malta pomembna predvsem zaradi tega.

KNUT HAMSUN POTEPUHI

OOOO Poslovenil Oton Župančič OOOOOOOOOO 53 OOOOO

Ko je Edevart nekaj časa lovil, je vrnil Ezri posojilo in kmalu je mogel poravnati tudi svoj dolg pri Joakimu. — »Koliko je bilo?« — Tega Joakim ni vedel. — »No, tukaj je denar!« Joakim ni hotel sprejeti, ob tej priliki je prišlo med bratoma do obračuna, oba sta bila razsrjena in nobeden ni hotel odnehati: »Kakšen denar je to?« je vprašal o Jakim bled od razburjenja, »pojdi pa si kupi zanj kaše!« — Edevart je rekel, da je Joakim uš in pokveka, ki nima toliko, da bi smel denar zavračati, Joakim pa se je odrezal, da on že ima toliko, da ni moral, kakor nekateri, hoditi na pòsodo za zimsko prehrano. — No, potemtakem si ga je pa kje ukradel. Pa ne da bi bil on pobasal tiste posušene polenovke v vnenjem zalivu? — Ne, Joakim je odgovoril, da tak malopridnež pa le ni: sam občinski odbor mu je izplačal, kar je zaslužil za pisarjenje in straženje pri županu. — »Saj to je hudičevo lepo!« — »Lahko ostane naložen v tvoji kmetiji,« je odgovoril Joakim in poskočil. »In če mi zdaj ne utihneš, ti zapodim, Bog mi odpusti greh, tale nož v život!«

Edevart ga je pogledal in se je vdal. Joakim je bil enako vroče krvi kakor on sam. »Paglavec kolne!« je rekel.

Med bratoma ni bilo miljenja in ljubeznivosti, bila sta si dobra, pa sta se sramovala to kazati. Kajpada Joakim ni bil bedak, ki razmeta denar, toda razumel je, da potrebuje brat za svoje potovanje vse, kar more zgrebsti. Joakim tudi še ni načel svojega lofotskega deleža, ribji lov je bil dober in temu primerno tudi zaslužek.

Zima se je nagibala h koncu in Edevart je že pridobil ladjo do zaliva in sklenil pogodbo. Brodar, ki naj bi letos sušil svoje ribe v zalivu, je bil nov, ni bil lastnik samo jahte, temveč tudi tovara, mož iz Ofotskega fjorda, starejši, miren in resen. Joakim naj bi mu kazal pot čez Zapadni fjord v zaliv.

Neki dan proti koncu aprila se je Edevart na štiri oči pogovarjal s starim Martinom in mu pripovedoval, da kani odriniti na daljno pot.

»To sem že opazil!« je rekel stari, »bal sem se tega. Kdo bo zdaj vozil osmak domov?«

Edevart se je zasmeljal: »Osmak? To zna vsako dete. Ti sam moraš krmariti.«

»Ne,« je rekel stari in je zmajal z glavom, »jaz ne bom krmaril, nikdar še nisem imel krmila v roki. Bil sem pozornik, moje mesto je pri jarbolu in vse življenje sem bil s tem zadovoljen. Moj Bog, kako nenehoma jadrate in jadrate križem sveta. Kam pa hočeš?«

»Da, kam hočemo vsi skupaj! Najbrž v Ameriko. Čeprav imaš same hčere, ti je šla ena vendarle v Ameriko.«

»Da, odpeljala se je s svojim možem. Pa je umrla in zdaj leži v tuji zemlji.«

Drugače ni moglo biti, ko je bilo ribjega lova konec in bi se bila morala vrniti ladja domov, je Edevart izginil. Lepo je delal s Karolusovo opremo in pripravil jo je, da bi jo poslali domov, svojo nepremočljivo obleko je obesil, sam pa je izginil. Ni se poslovil.

ENAJSTO POGlavJE

Na parniku je bilo nekaj malo potnikov razkropljenih pod palubo. Bilo je mrzlo, sedeli so po koteh in se tresli od mraza, nekateri so imeli nekoliko morske bolezni, pa so jo skrivali, drugim vožnja po morju ni škodila in so se s tem bahali vsakemu, ki je hotel slišati. Edevart je prišel doli s palube.

Trije možje so kvartali za drobiž in se smejali in klepetali in tolkli po mizi, sedeli so na vrečah in zabojih, in za mizo so imeli prazen sod, z dnom navzgor, zdaj pa zdaj so pili iz steklenice.

Mlada ženska z več volnenimi rutami okrog glave je ječala od morske bolezni in ležala kakor brez življenja. »Zdaj pridemo kmalu v mirno vodo!« jo je tolažil Edevart.

Pogledala je kvišku z mrtvimi očmi in ni odgovorila. Sedel je poleg nje, gledal v svoje čevlje in premišljal. Ladja je začela mirneje pluti, in ženska je oživelala, spustila sta se v pogovor, ona je bila namenjena v Bodó, da bi se dala operirati, v vratu je imela nekaj. »Kam pa ti?« je vprašala. Edevart ni odgovoril naravnost, češ, da se še ni za trdno odločil, nemara da pojde zelo daleč. Ženska je imela več ko preveč opravka s seboj in ni izpraševala dalje. Čas je tekkel.

Kvartači so mu zaklicali, ali se noče pridružiti? Ne, da ne misli na to. No, potem ima pa morsk bolezni? Edevart se je nasmehnil, odkimal in rekel, da je star mornar. »Pojdi sem na en požirek!« so rekli. Šel je k njim in potegnil iz steklenice. Bilo je milo žganje, ki ni nikogar upijanilo. Možje so bili z juga, odpuščeno moštvo z ladij, ki so nakupovale ribe na Lofotih, zdaj pa so bile naložene in so morale odpluti k svojim sušilom. Možje so imeli svojo mezo v žepu in so bili dobre volje, kmalu bodo doma, veselili so se. Kam gre Edevart? Drugič se je z odgovorom izmeknil.

Da, kam prav za prav gre?

Svojo oljeno obleko je obesil v čolnarski kolibi, kakor bi bil hotel namigniti, da bo komaj še kedaj potreboval oljeno obleko, ali sam v sebi si ni bil na trdnem. Pot v tujino, dolga pot — kam naj krene? Da, to si je zamislil in tudi govoril je o tem, ko pa je prišel odločilni trenutek, se je majal. Sploh pa, odkod bi izkopal denar za dolgo potovanje? Ker je bilo vse neodločeno, je bilo modro, da se ni tako slavnostno poslovil od svojih tovarišev v koči.

Kaj je bilo prav za prav z Edevartom? Roke so mu bile velike in čvrste, kite, kakor treba, a duša mu je bila zdrobljena. Tako je zdaj jadrat stran, prazen in brez doma, bilo je, kakor da je od nikoder, koder koli se je klatil, je vlekel za sabo svoje korenine. Kvartači niso imeli od svoje ljubeznivosti do njega nič, igrati ni hotel in vinski bratec ni bil. Naposled so dobili vtis, da je pobožnjak od svete vojske in so mu hoteli govoriti malo po volji. Rekli so, da imajo o kvartanju ljudje različne nazore, nekaterim da se zdi to greh. Nekaterim se zdi greh tudi žganje piti, so rekli in ga strmo gledali. Edevart ni hotel pred njimi veljati za podmuljenca, smejal se je na vse grlo in rekel, da je malo žganjčkà dobro,

in lepa hvala za pijačo! Prenesel je skušnje svojega prijatelja Avgusta nase in se je ob njih čedalje bolj razgledal: da se ga je prav zares več kot enkrat preveč nalezal, ampak potem da ti je klavarno pri duši, brrr! Temu so se možaki smejali in prikimavali in ga ploskali po hrbtu. »Hočeš menjati uro?« ga je vprašal eden. Edevart je odmajal. Silili so vanj in vprašali čisto odkrito: »Pa uro vsaj imaš?« Edevart se je odpel in jim pomolil uro pod nos. Misli je, da jim bo s tem jezike zavezal, pa to ni šlo kar tebi nič meni nič, oni so imeli tudi ure, ki so šle leta in leta na minuto natanko, nikdar jim ni bilo treba urarja. »Kje si kupil svojo uro?« — »Pri Papstu,« je odgovoril Edevart. — Pri Papstu? Dà, Papst je mož, ima ure od enega tolarja do dvesto tolarjev; goljufa samo bogatine. »Tudi jaz sem jo kupil od Papsta,« je rekel eden od onih, »najboljša ura, jamstvo do smrti. Pokaži nam svojo uro!« Edevart jim jo je nastavljal na uho, da so slišali, kako krasno teče, ni jim pa hotel dovoliti, da bi jo bili odprli. To jih je razžalilo in rekli so: »Saj to ni zlata ura!« Malo so jo v nič devali in se odstranili od njega, postavili so se proti njemu. Spet so zaigrali in Edevart je gledal. Pa se je zgodilo, kar se po navadi zgodi: sporekli so se zavoljo nekaj šilingov, in Edevart je vprašal: »Ali naj povem jaz svoje mnenje?« — »Le,« se odgovorili vsi. Edevart je bil bedak, razsodil je pravdo, ali nakopal si je sovraštvo tistih, ki so zaigrali.

Čas je tekkel.

(Dalje prihodnjič)

—O—

MAPA ZAJČEVIH LIKOVNIH FIGUR »INFORMATRIX«

(nadaljevanje s 6. strani)

pri računalniškem centru tržaške univerze. Razstavljal je že v domačem mestu in v tujini. Z zanimanjem čakamo, kako bo razvijal te svoje abstraktne eksperimente, ki nedvomno nekam peljejo.

fj

—O—

POSLANCI V TRŽAŠKEM VOLILNEM OKROŽJU

V tržaškem volilnem okrožju sta bila potrjena poslanec KPI CUFFARO in poslanec KD TOMBESI; prvič pa je bila izvoljena za poslanko AURELIA GRUBER BENCO z Liste za Trst.

—O—

Jugoslovanska diplomacija razvija tudi neglede na Titove obiske v Severni Afriki in na Malti živahno dejavnost, da bi obnovila enotnost tabora neuvršenih spričo bližnjih važnih konferenc in sestankov, ki naj bi izpničali čim večjo mero te enotnosti. Spričo tega prizadevanja stopajo teme jugoslovanske notranje politike nekoliko v ozadje.

—O—

Manjkajo še zanesljive razlage za volilni poraz Trudeauja v Kanadi. Elegantni možakar je doživel talkorekoč popoln polom — najprej ga je zapustila žena, zdaj pa še politična sreča, čeprav bi nesreča v ljubezni pravzaprav morala pomeniti srečo v politiki. A videti je, da se niti na vremenske niti na ljubezenske pregovore ni več zanesti.